

info@cfto.nl
070 – 376 5976

CFTO | Commissie
Fusietoets
Onderwijs

Van inspraak tot instemming: fuseren, zo doe je dat!

WMS Congres
29 november 2017

Itgen Hansen
Sebastiaan Smit
Marian Verbaan
Cor Katerberg

info@cfto.nl
070 – 376 5976

CFTO | Commissie
Fusietoets
Onderwijs

Wat wij voor ogen hebben bij deze workshop.....

- Inleiding in de fusietoets: historie – heden - toekomst
schaalvergroting – menselijke maat – keuzevrijheid – legitimatie – FER – inspraak medezeggenschap
- Hoe zit het juridisch?
wat is een fusie? - wanneer toestemming van de minister? - wettelijk vereisten – fusie-effectrapportage
- Rol en positie van medezeggenschap. Hoe kan de CFTO helpen?
informatie - meedenken - advies - beoordeling
- Workshop: vier concrete stellingen

En altijd ruimte voor concrete vragen tussendoor!

info@cfto.nl
070 – 376 5976

CFTO | Commissie
Fusietoets
Onderwijs

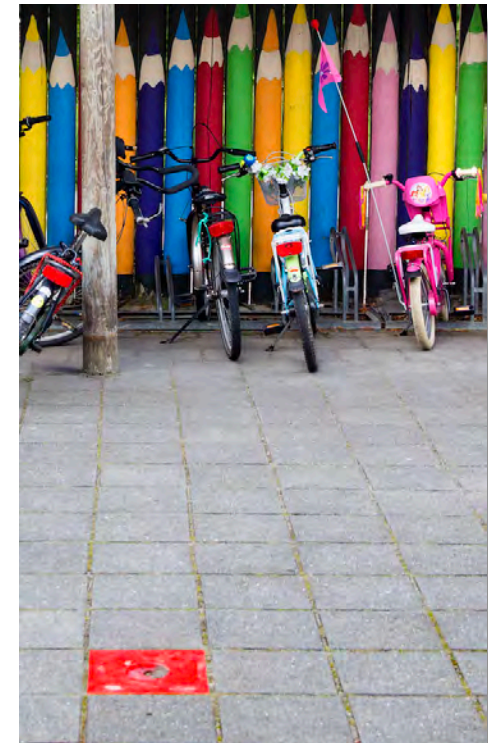
Inleiding in de fusietoets: *Historie*

Schaalvergroting kan leiden tot risico's op het gebied van kwaliteit, doelmatigheid, toegankelijkheid en sociale cohesie - de **menselijke maat** kan in het geding komen

Onderwijsraad: “Voor het realiseren van de menselijke maat in het onderwijs lijkt het vanuit beleidsoogpunt kansrijker om te kijken naar **keuzevrijheid** en **legitimatie**, dan naar het bepalen van een mogelijk optimale schaal”

Wettelijke verankering:

- Fusie Effectrapportage (FER) verplicht
- Inspraak medezeggenschap
- Significante belemmering

info@cfto.nl
070 – 376 5976

CFTO | Commissie
Fusietoets
Onderwijs

Inleiding in de fusietoets: *Heden*

Regeling per 1 augustus 2017

- Minder vaak advies (wel toets door Minister)
- Een integrale beoordeling op basis van bestuurlijk maatwerk

Instellingsbesluit per 1 augustus 2017

- MR-taak verankerd: als de CFTO *geen* adviesrol heeft richting minister, kan de medezeggenschap *wel* advies vragen aan de CFTO

Regeerakkoord Rutte III

- ‘*Checks & Balances*’ meer op lokaal niveau. Meer verantwoordelijkheid voor medezeggenschap: zie volgende dia....

info@cfto.nl
070 – 376 5976

CFTO | Commissie
Fusietoets
Onderwijs

Inleiding in de fusietoets: *Toekomst* Regeerakkoord Rutte III

Algemeen

- Versterken samenwerking tussen school en ouders
- De medezeggenschap in het Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs krijgt instemmingsrecht op de hoofdlijnen van de begroting

Specifiek

- De fusietoets in het basisonderwijs wordt geschrapt. In het voortgezet onderwijs wordt de fusietoets bij krimpproblematiek geschrapt.
- De fusie-effectrapportage en de inspraak van de medezeggenschap blijven behouden

Interpretatie

- De medezeggenschap en ouders lijken een grotere rol te krijgen in het kader van lokale en regionale checks & balances!
- Publiek belang blijft: wat zijn maatschappelijk gezien verstandige keuzes met betrekking tot schaalgrootte, menselijke maat, krimp en keuzevrijheid

info@cfto.nl
070 – 376 5976

CFTO | Commissie
Fusietoets
Onderwijs

Hoe zit het juridisch?

Wat is een fusie? 2 vormen:

- 1. Besturenfusie** een fusie waarbij één of meerdere rechtspersonen de instandhouding en het gezag van scholen overdragen
 - *Dat kan groot zijn: twee besturen die geheel (of gedeeltelijk) samengaan*
 - *Dat kan klein zijn: één school wordt overgedragen aan een ander bestuur*
- 2. Institutionele fusie** een nieuwe school ontstaat als twee of meer scholen worden samengevoegd

info@cfto.nl
070 – 376 5976

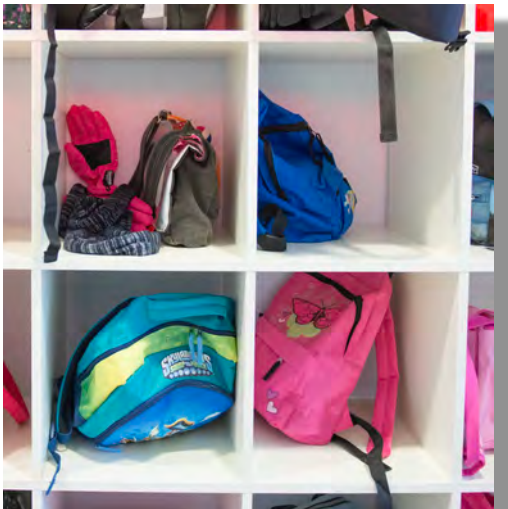
CFTO | Commissie
Fusietoets
Onderwijs

Hoe zit het juridisch?

Wanneer goedkeuring van de minister van OCW?

In het funderend onderwijs - po, vo & (v)so - **altijd**, behalve bij:

- Een besturenfusie met in totaal minder dan tien scholen (po)
- Een institutionele fusie met in totaal minder dan 500 leerlingen (po)
- Een overdracht of fusie van een school voor praktijkonderwijs (vo)

info@cfto.nl
070 – 376 5976

CFTO | Commissie
Fusietoets
Onderwijs

Wettelijke vereisten bij fusies in het onderwijs

1. De rechtspersoon dan wel de betrokken rechtspersonen stellen een fusie-effectrapportage (FER) op voor iedere institutionele of bestuurlijke fusie
2. een schriftelijke verklaring van **instemming** met de fusie door de medezeggenschap, dan wel de bindende uitspraak van de geschillencommissie WMS, dan wel de ondernemingskamer
3. De FER bevat tenminste een weergave van het advies van de betrokken gemeenten (Colleges van B&W) over de wenselijkheid van de voorgestelde fusie

info@cfto.nl
070 – 376 5976

CFTO | Commissie
Fusietoets
Onderwijs

FER basis voor een goede beoordeling van de fusie

- Fusie-effectrapportage: het wettelijk voorgeschreven document op basis waarvan u, de CFTO en de minister een fusie beoordelen
- *De bestuurder stelt een FER op, maar de (G)MR kan hierover in gesprek gaan*
- Elementen in FER onder meer:

motieven, alternatieven, tijdsbestek, doelen, effecten op de keuzevrijheid, kosten & baten, gevolgen voor personeel & leerlingen, wijze van communiceren en evalueren

info@cfto.nl
070 – 376 5976

CFTO | Commissie
Fusietoets
Onderwijs

Rol en positie medezeggenschap

Draagvlak

- ouders
- leerlingen
- personeel

Informeren

Bronnen en Instrumenten

- het goede gesprek
- achterbanraadpleging
- visie en advies B&W
- intentieverklaring?
- alternatieven
- fusie-effectrapportage

Instemmen

- instemming op FER
- ten minste 2x ter vergadering besproken
- overwegingen om wel/geen instemming te geven
- instemming onder voorwaarden
- instemmingsgeschied: Geschillencommissie WMS

info@cfto.nl
070 – 376 5976

CFTO | Commissie
Fusietoets
Onderwijs

Hoe kan de CFTO helpen?

Achtergrond CFTO
adviesrol richting
(G)MR

- Versoepeling fusietoets september 2014: in bepaalde gevallen geen advies van de CFTO noodzakelijk
- Motie VVD en D66 over advies CFTO aan medezeggenschapsraden

Wanneer officieel advies van de commissie?

In alle gevallen waarbij geen goedkeuring minister of beoordeling CFTO noodzakelijk is

Concreet: zoek contact!

De CFTO en het secretariaat informeren u en helpen u graag om uw rol te kunnen pakken.

– regelgeving – procedures – krimpcijfers – alternatieven – etc. –

info@cfto.nl
070 – 376 5976

CFTO | Commissie
Fusietoets
Onderwijs

Debat: 4 stellingen over medezeggenschap

1. Instemmingsrecht bij fusies is voldoende. Een MR heeft geen verdere handvatten nodig.
2. Voorwaarden bij instemming evalueer je niet achteraf, maar stel je op voorhand zeker.
3. Het is mijn verantwoordelijkheid als MR om bij fusie alle ouders te raadplegen.
4. Ik ben voldoende toegerust om mijn rol bij fusies goed waar te maken.

info@cfto.nl
070 – 376 5976

CFTO | Commissie
Fusietoets
Onderwijs

Plenaire terugkoppeling debat

1. Instemmingsrecht bij fusies is voldoende. Een MR heeft geen verdere handvatten nodig.
2. Voorwaarden bij instemming evalueer je niet achteraf, maar stel je op voorhand zeker.
3. Het is mijn verantwoordelijkheid als MR om bij fusie alle ouders te raadplegen.
4. Ik ben voldoende toegerust om mijn rol bij fusies goed waar te maken.

info@cfto.nl
070 – 376 5976

CFTO | Commissie
Fusietoets
Onderwijs

Dé invalshoek CFTO

- Menselijke maat
 - > Hoe meet jij de menselijke maat?
- Keuzevrijheid
 - > Ruimte voor eigen keuzes?

Verpakt in criteria en juridische formuleringen etc.
Integrale beoordeling en bestuurlijk maatwerk